

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudců Karla Šimky a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **M. A.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2024, č. j. OAM-570/LE-LE05-D02-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 6. 2025, č. j. 17 Az 10/2024-121, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Žalobci jakožto státnímu příslušníkovi Turecké republiky bylo konzulárním úřadem Francouzské republiky vydáno vízum platné pro území států Schengenského prostoru od 9. 12. 2023 do 8. 12. 2025 na dobu 90 dnů s opakovaným vstupem. Žalobce uvedl, že na základě tohoto víza vstoupil na území Francouzské republiky, odkud se následně přesunul do České republiky, kde vlastní nemovitě věci (v K. V.). Dne 21. 4. 2024 odletěl z Prahy do Turecka, kde mu však turecké orgány sdělily, že jeho pas je neplatný, neboť mu bylo odebráno turecké státní občanství (před získáním tohoto občanství z titulu vlastnictví nemovitých věcí v Turecku byl držitelem ruského státního občanství, a to pod jiným jménem). Po několikadenním zadržení v Turecku byl žalobce vrácen letadlem zpět do České republiky, kde v tranzitním prostoru letiště Praha-Ruzyně podal dne 27. 4. 2024 žádost o udělení mezinárodní ochrany (dále jen „žádost“).

[2] Žalovaný po zjištění, že žalobce je držitelem platného schengenského víza vydaného francouzským konzulárním úřadem, požádal francouzské orgány o převzetí žalobce na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 7. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“). Francouzské orgány uznaly svoji odpovědnost za posouzení žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu a dne 21. 5. 2024 souhlasily s jeho převzetím.

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 9. 2024, č. j. OAM-570/LE-LE05-D02-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), určil, že státem příslušným k posouzení žádosti je Francouzská republika. Současně proto řízení o žádosti zastavil podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, z důvodu nepřipustnosti žádosti ve smyslu § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona.

[4] Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Krajský soud rozsudkem ze dne 16. 12. 2024, č. j. 17 Az 10/2024-55, žalobu zamítl.

[5] Proti rozsudku krajského soudu žalobce (dále též „stěžovatel“) brojil kasační stížností k Nejvyššímu správnímu soudu (dále jen „NSS“). NSS rozsudkem ze dne 27. 3. 2025, č. j. 2 Azs 15/2025-29, zrušil rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Krajský soud v dalším řízení žalobu opět zamítl, a to rozsudkem ze dne 23. 6. 2025, č. j. 17 Az 10/2024-121. Proti druhému rozsudku krajského soudu stěžovatel podal kasační stížnost, přičemž navrhl, aby jí NSS přiznal odkladný účinek.

[7] Stěžovatel uvedl, že výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí by pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Napadené rozhodnutí se dotýká pouze jeho, takže přiznání odkladného účinku nijak negativně nezasáhne třetí osoby. Stěžovatel dále uvedl, že újma, která mu hrozí v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti, má být upřednostněna před veřejnými zájmy.

[8] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti by stěžovateli umožnilo přicestovat do České republiky do konce řízení o jeho žádosti. Stěžovatel poukázal na svůj zdravotní stav, zvláště na zhoršenou mobilitu. Dlouhodobě trpí cukrovkou, zvýšeným krevním tlakem a ledvinovou insuficiencí. Na území České republiky se nachází jeho širší rodina a přátelé, kteří mu mohou být podporou, má zde zdroj příjmů a může pobývat v nemovitosti společnosti, jejímž je jednatelem. Naopak Francouzskou republiku stěžovatel předtím, než se tam v důsledku napadeného rozhodnutí přesunul, navštěvoval vždy pouze na velmi krátkou dobu jako turista. V této zemi nemá jakékoliv vazby ani zázemí.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby NSS zamítl návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Uvedl, že účinky rozsudku krajského soudu neznamenaají pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Nebylo prokázáno, že by situace, v níž se stěžovatel nachází, byla natolik výjimečná oproti ostatním žadatelům v obdobném postavení, aby jeho kasační stížnosti měl být přiznán odkladný účinek. Je na stěžovateli, aby osvědčil, že výkon či jiné právní následky rozsudku krajského soudu by pro něj znamenaly újmu. Nestačí v návrhu poukázat na pouhou možnost jejího vzniku. Stěžovatel předestřel své důvody toliko v obecné rovině a neunesl břemeno tvrzení a důkazní k prokázání tak intenzivního následku, aby jej bylo možno kvalifikovat jako újmu ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[10] NSS konstatuje, že kasační stížnost v posuzované věci nemá ze zákona odkladný účinek. Ačkoliv má podání žaloby a kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany v převážné většině případů odkladný účinek *ex lege*, výjimky z tohoto pravidla plynou z § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu. Žaloba ani následně podaná kasační stížnost nemají ze zákona odkladný účinek mimo jiné v případech, kdy bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 s výjimkou rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. g) zákona o azylu (o tuto výjimku se v posuzované věci nejedná). NSS jej však může na návrh stěžovatele přiznat, pokud jsou splněny tři materiální předpoklady. Zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu; zadruhé újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a nakonec zatřetí přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (§ 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., viz též usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015 č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[11] Posouzení hrozby vzniku kvalifikované újmy potřebné pro přiznání odkladného účinku je vždy individuální, závislé na konkrétní situaci stěžovatele. Celé řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou, podle které soud není povolán mimo jiné k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či osvědčoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizovaný a uplatněná tvrzení podepřena konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011-74). Povinnost tvrdit vznik újmy má proto stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jaké intenzity újma dosahuje a z jakých okolností vyvozuje její vznik (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32). Stěžovatele tak tíží nejen břemeno tvrzení, ale také břemeno důkazní, k jehož unesení musí svá tvrzení uvedená v návrhu řádně doložit (viz usnesení NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015-50). Stěžovatelem uvedená tvrzení musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se obává v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu nebo žalovaného, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[12] Ze spisu krajského soudu vyplývá, že stěžovatel v prosinci 2024 dobrovolně odcestoval do Francouzské republiky, kde znovu požádal o mezinárodní ochranu. Stěžovatel ve svých podáních uvedl, že se dobrovolně podvolil vykonatelnému rozhodnutí žalovaného, odcestoval do Francouzské republiky, kde se stále nachází. Tomuto kontextu odpovídá sdělení obsažené v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, že jím usiluje o možnost znovu přicestovat na území České republiky a setrvat zde do konce řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Lze předelat, že stěžovatel ve svém návrhu vůbec neuvedl, jakým podmínkám aktuálně čelí na území Francouzské republiky, kde pobývá již 9 měsíců, a zda jsou důvodem, pro něž žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, s čímž spojuje možnost navrátit se na území České republiky.

[13] Stěžovatel namítl, že napadené rozhodnutí se dotýká jen jeho právní sféry, a proto přiznání odkladného účinku nemůže negativně zasáhnout třetí osoby. Pokud by NSS přisvědčil této argumentaci, musel by přiznat odkladný účinek ve všech věcech, kdy bylo správním rozhodnutím zastaveno řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tímto

postupem by NSS prakticky otevřel cestu pro mechanické přiznávání odkladného účinku kasační stížnosti v každém takovém případě. Popřel by tak nejen mimořádnost tohoto institutu, ale také vůli zákonodárce, který v zákoně o azylu ani jinde s kasační stížností záměrně ze zákona automaticky nespojil právo žalobce setrvat na území České republiky.

[14] Stěžovatel dále argumentoval tím, že trpí zdravotními potížemi, zvláště zhoršenou mobilitou. NSS ze správního spisu ověřil, že stěžovatel trpí zdravotními obtížemi a podstupuje jejich léčbu. Stěžovatel ovšem nekonkretizoval, jak by mu přiznání odkladného účinku v tomto ohledu mohlo pomoci. Netvrdil a neprokázal žádné skutečnosti, z nichž by vyplýval jeho aktuální zdravotní stav, závažnost jeho zdravotních obtíží (cukrovka, zvýšený krevní tlak, ledvinová insuficience) ani to, zda jsou progresivního charakteru. Netvrdil, a tím méně osvědčil, že by mu ve Francouzské republice nemohla být poskytnuta nezbytná zdravotní péče (k tomu viz např. usnesení NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 6 Azs 32/2021-41). Bez konkrétnějších tvrzení nemůže být ani věk stěžovatele důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (viz usnesení NSS ze dne 12. 1. 2024, č. j. 4 Azs 399/2023-20). Pokud zmínku o nepříznivém zdravotním stavu stěžovatel spojoval s tím, že v České republice žije jeho širší rodina a přátelé, pak k tomuto NSS uvádí, že stěžovatel nevysvětlil, jak konkrétně by mohlo mít odloučení od těchto osob negativní vliv na jeho aktuální zdravotní stav. NSS nepochybně, že během léčby může mít přítomnost blízkých osob na pacienta pozitivní účinky. Přiznání odkladného účinku je však mimořádný institut. Nelze přistoupit na argumentaci, že jakýkoliv stěžovatel, jenž má zdravotní potíže a kterému může být poskytnuta nezbytná zdravotní péče v jiné zemi (zde ve Francouzské republice), uspěje s návrhem na přiznání odkladného účinku jen proto, že na území České republiky žijí jeho vzdálení příbuzní nebo jeho přátelé. Pokud v této souvislosti stěžovatel uvádí, že má v České republice zdroj příjmů a může pobývat v nemovitosti společnosti, jejímž je jednatelem, pak k tomuto NSS uvádí, že stěžovatel netvrdil, jak by se ztráta těchto (jakkoliv neupřesněných) příjmů a možnosti ubytování mohly nepříznivě projevit na jeho zdraví.

[15] Stěžovatel dále uvedl, že má v České republice zázemí, širší rodinu a přátele a přeje si zde pobývat. Tyto důvody ovšem významně neodlišují stěžovatele od jiných žalobců a nedokládají hrozící vážnou újmu, která by odůvodňovala využití mimořádného institutu odkladného účinku. Rodinné a sociální vazby sice mohou ve specifických případech odůvodnit přiznání odkladného účinku, musí však být konkrétně popsány a osvědčeny v tom směru, že v důsledku nepřiznání odkladného účinku dojde k zásadnímu narušení soukromého či rodinného života stěžovatele. Obecná tvrzení o zázemí a sociálních vazbách nepostačují (viz usnesení NSS ze dne 10. 2. 2022, č. j. 3 Azs 412/2021-37, ze dne 10. 11. 2022, č. j. 8 Azs 230/2022-42, nebo č. j. 4 Azs 399/2023-20). Všechna stěžovatelova tvrzení stran zásahu do jeho soukromého a rodinného života jsou neurčitá a nepodložená. Stěžovatel blíže nekonkretizoval okolnosti předchozího života v České republice, a tedy není zřejmé, jaké rodinné a soukromé vazby by byly narušeny v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti (po 9 měsících pobytu ve Francouzské republice). Z jeho vlastních tvrzení plyne, že nejbližší rodina (manželka a dcera) se nenachází na území České republiky, nýbrž v Turecké republice. Stěžovatel dále netvrdil a z ničeho nevyplývá, že by jej širší rodina a přátelé nemohli navštěvovat ve Francouzské republice nebo že by s ním nemohli komunikovat distančním způsobem. NSS tedy neshledal žádné okolnosti, které by svědčily o tom, že situace stěžovatele patří právě mezi ty ojedinělé případy, pro něž je institut odkladného účinku kasační stížnosti vyhrazen.

pokračování

[16] NSS uzavírá, že stěžovatel netvrdil a neprokázal, že by byly naplněny základní podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[17] NSS připomíná, že usnesení o přiznání, či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné (viz usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. září 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu